

Zbiranje odpadkov - pomoč Fronte industriji

Izkoristimo bogastvo, ki je skrito v odpadkih!

Množične organizacije po vsej državi začnajo danes zelo važno delo. Zbirale bodo bogastvo, ki je raztreseno povsod, ki ga pa največkrat ne vidimo in brezbržno dopuščamo, da se uničuje. Gre za odpadke! Odpadkov pri nas ne bomo zbirali šele od danes naprej, to delamo že lepo dolgo. Junija 1948. je izšla celo posebna uredba, kioloča, da je za hitrejšo izpolnjevanje celotnega plana treba zbirati razne odpadke, ki nastanejo bodisi v proizvodnji, bodisi v potrošnji. Vendarle doslej še zdaleka nismo izrabili vseh možnosti, ki nam jih nudijo odpadki za povečanje naše proizvodnje. Mnoge vrste odpadkov vsebujejo surovine, s katerimi bomo pripomogli k hitrejši izgradnji naše težke industrije. To so predvsem razne stare kovine, železo, baker itd. Se več pa je odpadkov za našo industrijo, ki izdeluje predmete široke potrošnje. Vzemimo samo razne stare krpe, razbito steklo, papir, ročevino, gumijaste predmete in podobno.

Pogosto se čuje govorjenje med ljudmi, ker primanjkuje tega ali onega blaga. Evo, z zbiranjem odpadkov bomo lahko dali novih in neredko tudi dragocenih surovin našim lahkim industrijam, ki bo tako povečala ali celo zboljšala proizvodnjo predmetov, ki jih vsak izmed nas dnevno potrebuje. Na ta način bo vsak sam sebi pomagal, skupaj pa bomo pomagali državi pri njenih velikih naporih za doseg zmag v petletnem planu in v zgraditvi socializma.

Velike količine surovin in drugega materiala za našo industrijo uvažamo iz inozemstva. Zato je na eni strani treba dragocenih deviz, na drugi strani pa imamo pogosto kljub devizam težave pri uvozu. Spominimo se samo zaprek, ki nam jih v zadnjem času neupravičeno povzročajo demokracije države. Z izkoriščanjem surovin, ki jih vsebujejo odpadki, bomo prihranili devize in si v marsičem olajšali tudi težave, ki nastajajo v naši industriji, in s sploh pri izpolnjevanju plana zaradi ovir pri uvozu.

Osvobodilna fronta je z mobilizacijo delovnih množic na vseh področjih naše borbe za zgraditev socializma dosegla že velike uspehe. Prav gotovo bo velike uspehe dosegla tudi pri tem za naše gospodarstvo tako pomembnem delu. Člani Fronte so ljudje, ki aktivno delajo in se trudijo za njen program. Ta neposredni program je petletni plan. Tudi pri zbiranju odpadkov so sleherni frontovci z dejanji pokazali svoj odnos do Fronte in petletnega plana. Delo ne bo pretežko in vsakdo od pionirja do starca bo lahko vsaj nekaj pomagal, zlasti še, ker zbiranje ne bo trajalo morebiti samo kak teden, temveč bo trajno. Na izkusi organizacije zbiranja prvega tedna pa bo treba graditi in delati vso nadaljnjo dobo.

Pri frontnih odborih so bile že postavljene posebne komisije, ki bodo skrbele za zbiranje in odvoz materiala na posamezna zbirna mesta, od tod na zbirališča podjetja »Odpadke« oziroma tovarne. Da bo zbiranje uspešnejše, bo Fronta preko ljudskih univerz, radia in časopisa ljudem tolmačila odpadke naj zbirajo in kako naj jih sortirajo, ker se z enim »Odpadom« in tovarnam prihrani precej dela. Kvalificirani delavci pri »Odpadu« sortirajo na primer tekstilne odpadke na 200 vrst, papir na 7 vrst, steklo na 4 vrste, gume na 3 vrste, kovine pa po kakovosti. Z izkupičkom za zbrane odpadke si bodo frontne organizacije lahko nabavile marsikaj koristnega za

Tovarna papirja v Vevčah nujno potrebuje čim več papirnih odpadkov, da bo lahko izdelala še več papirja. — Silka nam kaže, kako v skladišču večje tovarne sortirajo papir

opremo svojih frontnih kotičkov in podobno. Pozabiti pa ne smemo, da so tudi naše tovarne in ustanove dolžne v tem času poživiti zbiranje odpadkov. Nekateri tovarne lahko s svojimi odpadki pomagajo proizvodnji drugih, marsikatero podjetje pa lahko z racionalnim izkoriščanjem odpadkov dvigne in poceni svojo proizvodnjo. V ustanovah pa gre v nič posebno mnogo raznega pisarniškega papirja, s katerim kurijo peči in podobno. Ustanove in podjetja so poleg tega že po omenjeni uredbi

še posebej dolžne zbirati odpadke in s sredstvi, ki jih dobe s prodajo odpadkov, same razpolagajo. V podjetjih bodo seveda predvsem sindikalne podružnice skrbele, da bo uspeh zbiranja čim večji. Posebno v tekmovanih napovedih naj upoštevajo tudi to točko. Prav tako naj frontne organizacije na terenu ne pozabijo pri zbiranju na medsebojno tekmovalnost, kakor n. pr. niso pozabili pionirji osnovne šole na Rakeku, v kateri je vsak razred sprejel obveznost, da bo zbral določeno količino odpadkov.

Frontne organizacije goriškega okraja bodo zbrale 120 vagonov starega železa

Na sestankih za volitve osnovnih organizacij Osvobodilne fronte v goriškem okraju frontovci tudi živahno razpravljajo, kako bodo podprli našo industrijo s surovinami iz lokalnih virov, ki so bile doslej večinoma neizkoriščene. Frontovci se obvezujejo, da bodo šli in zbirali železo v starih razbitih vojaških bunkerjih, nadalje, da bodo pobrali bodočo žico, ki še marsikje prepleta pašnike in travnike in podobno. Celoten goriški okraj se je zavezal, da bo letos zbral za našo industrijo 120 vagonov starega železa in več sto ton starega papirja, tekstila in drugih odpadkov.

Zelo resno so že pričeli zbirati odpadke v Grgarju, ki je bil med vojno močno porušen. Čeprav so pri obnovi in gradnji združnega doma porabili mnogo starega železa, so frontovci kljub temu obljubili, da bodo zbrali 1 vagon starega železa za industrijo. V zadnjih dneh so že zbrali več metrskih stotov odpadkov. Samo pionirski odred Jožeta Srebrnič, ki je napovedal tekmovalnost sosedni vasi Ravni, je v preteklem tednu zbral eno tono odpadkov. Na ta način je bila vas v nekaj dneh očiščena starih konzervnih skatel, razbitih stekla in kosti, ki so jih raznašali psi.

Mala pionirka Sedevčič Silvana, ki je peljala poln voziček odpadkov na zbirno mesto, je vsa navdušena pripovedovala učiteljici, da si bo z izkupičkom za prodane odpadke nakupila šolske potrebščine, in še za pionirsko knjižnico bo nekaj prispevala. Tudi v Lokovcu so pionirji zbrali okrog tri

tone raznih odpadkov, za izkupiček pa bodo kupili radio za svojo šolo. Na isti način bodo pionirji v St. Vidu na Vipavskem in v Vipavi pomnožili število knjig šolske knjižnice. Tudi v Zagorju in drugih krajih na Vipavskem, v Brdih in na Krasu imajo vaščani zbrane večje količine odpadkov, ki jih bodo pričeli te dni odvažati na zbirno mesto v Postojno. P. I.

Obveznosti frontnih organizacij v Mariboru

Vsi rajoni mesta Maribora so sprejeli obveznosti, da bodo do konca tega meseca zbrali večje količine železa in stekla. I. rajon se je obvezal, da bo zbral 10 ton starega železa, 2 toni stekla in 500 kg papirja. II. rajon bo do 31. marca zbral 5 ton starega železa, 1 tona stekla in 500 kg papirja. Frontne organizacije III. rajona pa bodo zbrale 4 tone starega železa, 600 kg stekla in 600 kg papirja.

Priloge za zbiranje odpadkov v Beogradu

Mestni odbor Ljudske fronte Beograda je končal organizacijske priprave za zbiranje industrijskih odpadkov. Ustanovljen je štab, ki bo vodil akcijo in koordiniral delo rajonskih štabov. Prvih 15 dni bodo zbirali samo steklene drobe, nato pa tudi druge odpadke. Načrt za zbiranje odpadkov bodo spreminjali vsaki 15 dni. Na zborovanjih osnovnih organizacij živahno propagirajo čim večjo udeležbo frontovcev v tej akciji.

Pred začetkom del na »Cesti bratstva in enotnosti«

Velika delovna bitka se bo začela 1. aprila na vseh odsekih avtomobilske ceste. Do prihoda mladinskih delovnih brigad bodo opravili vse priprave, da se bo lahko v pravem času začelo in da bodo imeli graditelji dobra stanovanja. Sedaj delajo na avtomobilski cesti posebne frontne brigade. Kopoljejo vodnjake, postavljajo barake ter pripravljajo gradivo. V gramoznih jamah v Osječanu Raši in drugih krajih kopoljejo gramoz, v številnih kamnolomih v Orahovici, Vetovu, Dobovu, Vrtniku, Kijevu in drugod pa pripravljajo frontne brigade velike količine kamna, čistijo in pripravljajo velike gradbene stroje, drobilce, stroje za mešanje betona itd.

Glavni štab avtomobilske ceste je skupno z gradbenim podjetjem »Avtoputa« organiziral večje število strokovnih tečajev. V Gradiški, Zemunu in Novem Beogradu obiskuje strokovne tečaje 2200 mladincev. Konec marca bo izkušenih 750 mladincev za voditelje gradbenih strojev, 300 za nadzornike pri tehničnih delih, 200 za tehnične, 1000 za čuvaje proge, kretelničarje itd. Tečaj za mladinske voditelje obiskuje približno 70 mladincev. Na gradbišču končujejo tehnične priprave za stanovanja. V enem taborišču bodo nastanjene tri do štiri brigade, ki bodo skupno gradile svoj odsek ceste. V prvi izmeni bo delalo približno 30.000 graditeljev. Delovne brigade te izmene bodo dovršile zaostala dela v dolžini 3 do 5 km, tako da bodo lahko pričeli 1. maja z betoniranjem in gradnjo. Razen tega bodo mladinske bri-

gade prve izmene pripravljale barake za stanovanja drugi izmeni.

Delovni čas na avtomobilski cesti bo 7 ur z odmorom 20 min. Tri ure dnevno so določene za zabavo in počitek brigadirjev. V tem času ne bo nobenih predavanj, tečajev, fizikalnih vaj in tekmovalnosti. Vsak teden bo dve uri predvojaška vzgoja in dve uri fizikalne vaje. Vsaki 10 dni bo predavanje, politična ura, kinematografska in gledališka predstava. V vsaki brigadi bodo razvili ideološko-politično in kulturno-umetniško življenje, ustanovili kulturno-umetniške skupine, literarne, slikarske in druge krožke, organizirali razne prireditve in taborne ognje, konec dela vsake izmene pa bodo priredili mladinski festival.

Letos bodo zgradili na avtomobilski cesti posebno radijsko postajo, ki bo nudila graditeljem v treh rednih in več posebnih oddajah raznovrstni zabavni program.

Za izvajanje tako obsežnega ideološko-političnega in kulturno-prosvetnega dela ter zabavnega življenja brigadirjev je dal Centralni komite Ljudske mladine tri milijone dinarjev, Komite za kinematografijo pri vladi FLRJ pa 8 filmskih projekcijskih aparatov. Ministrstvo za kulturo in umetnost FLRJ je preskrbelo vsaki brigadi, ki ima več kot 20 nepismenih, učitelja, ki bo vodil analfabetski tečaj. Tudi v štabu vsakega odseka bo učitelj, ki bo vodil analfabetske tečaje in višje prosvetne tečaje.

Naši kulturni in javni delavci bodo obiskovali graditelje avtomobilske ceste iz LR Srbije in Hrvatske bo gosto-

valo na avtomobilski cesti po 35 kulturno-prosvetnih skupin, iz LR Slovenije 28, Bosne in Hercegovine 21, Makedonije 14 in 7 iz Crne gore.

Avtomobilska cesta bo največja dosežena delovna sola Ljudske mladine Jugoslavije. 116.000 graditeljev, od tega 81.000 članov Ljudske mladine z vasi in 34.000 mladincev in mladink iz mest bo zgradilo letos dvakrat več ceste kot lani. Zgraditev mosta čez reko Oriljavo, 2 nadvoza pri Slavovskem Brodu, dalje pri Sirkijevu in Novski. Gradnja avtomobilske ceste po močvirnih predelih bo zahtevala velike napore.

Palaca predsedstva vlade v Novem Beogradu, tisoči zgrajenih združnih domov, ceste in železniške proge po vseh krajih Jugoslavije, vsi ti objekti so delo Ljudske mladine, hkrati pa poročstvo, da bo ta obveza naše mladine do Partije in ljudstva tudi letos izpolnjena. Avtomobilska cesta »Bratstvo in enotnost« bo krepko povezala Beograd z Zagrebom — glavni mesti dveh bratskih republik.

Frontovci bodo zgradili 25 km dolgo cesto

Okrajno mesto Trgoviste do osvojitve ni imelo nobene prometne zveze s svetom razen konjskih stez. Ltoše pa bodo frontovci zgradili cestno Branje — Ristovac — Klenice — Sajnice — Trgoviste. Opravljena so že pripravljajalna dela. Minerji so že pričeli z razstreljevanjem skal, okrajni frontni odbor pa organizira frontne brigade za zemeljska dela na cesti, ki bo dolga 28 km.

Vuzeniški graditelji pogumno nadaljujejo borbo za temelje hidrocentrale

V Vuzenici ne slišiš klincev pohorskih voznikov in hrupa avtomobilov, ki vozijo les; prevpije jih ropot motorjev na gradbišču nove hidrocentrale. Se ostro sikanje žage gozdne uprave, ki tekmuje z žago na gradbišču, se med ropotom strojev, življenjem lokomotev in škripanjem žerjavov docela zgubi. Na desnem bregu Drave, ki je bil v Vuzenici pred začetkom gradnje samotni kakor drugod na Pohorju, je zrasla velika delavnica, kjer je človeku delovni dan tudi noč. Ko se v dravski dolini stemi, zagorijo na gradbišču in v delavskem naselju luči, da je svetlo povsod; takrat nočna izmena začne svoj delovni dan. Daleč po gladini Drave odseva električni žarki, ki padajo skozi okna dveh kabin visokega kabelskega žerjava. V ožjo strugo stisnjena voda se s pljuski zaganja v breg in v stene pregrade stavbene jame. Ta betonska pregrada, je v jesenskih dneh trdo dokazala sposobnost gradbenega kolektiva. Ukrotil reko je bila njegov prvi veliki delovni uspeh. Ko so 6. novembra lani končali betoniranje pregrade, se je visoko dvignil delovni pogum vsega kolektiva.

Iz gradbene jame bodo dvignili 60.000 kubikov zemlje

Sedaj kopoljejo prvo gradbeno jamo. Globoko, pod gladino struge bodo zgradili temelje elektrarne. Okrog 60.000 kubikov zemlje, kamena in gramozu bo treba izkopati in dvigniti iz jame. Prišli so že dokaj globoko, vendar so v primeri z delom, ki jih še čaka, šele na začetku.

V gradbeni jami, kjer je ropot, da človek sliši niti lastne govorice, so minerji postali junaki dneva in dela. Nad polovico od njih je že odlikovan s častnim udarniškim naslovom. Ponosni so na svojega mojstra, večkratnega udarnika Milošiča, ta pa je ponosen nanje, na udarnike Lubasa, Gosaka, Dračbaha in druge. Minerji ne popuste od svojih nalog niti za las. Umazani so od prahu sivega kamna, pogosto jih obrizga mrzla dravska voda. A kaj bi to, saj bo skoraj pomlad, takrat bo delo lažje in tudi jama bo vsak dan globlja. Enakomerno udarjajo pnevmatična kladiva, kamenita struga se vda sili razstreliva. V presledkih, ko eksplozivno pripravljene mine, je v gradbeni jami tišina in se delavci umaknejo. Mine zaozejo brazde, ki jih nato zasede druga skupina delavcev, da s stroji nadaljujejo delo.

Kabelski žerjav inženirja Pipana opravi za dva navadna žerjava

Vse delo na gradbišču je mehanizirano. Kamenite brazde čisti bager, njegove kovinaste šape enakomerno zajemajo material in brez počitka polnijo vozičke, ki jih dva žerjava dvigata, kabelski žerjav pa prenaša vozičke na tri izven jame, da jih odpelje lokomotiva. Ta žerjav je še vedno predmet mnogih pogovorov na gradbišču. Tudi strojnika Ferik in Likavec, ki mu ukazujeta pot, ne skrivata navdušenja zanj. »Sami smo ga naredili. Skonstruiral ga je naš odlični inženir iz redom dela I. stopnje, šef gradbišča inž. Pipan. Nobene nagrade se ne bi mogli razveseliti bolj, kakor smo se končne usposobitve tega žerjava. Saj dela za dva navadna. Potem, ko bomo uporabljali za prenos izkopanega materiala še eno novost, nekake žlice ali zajemalke, pravijo, da bo opravi ta naš žerjav še več. Učinek dela je pri popolni mehanizaciji na gradbišču v Vuzenici mnogo večji, kakor je bil pri manj popolni mehanizaciji na Mariborskem otoku. Tu je storitev 40 delavcev pri izkopu gradbene jame ista, kakor je bila tam storitev 120 mož.

V Bregu nad Dravo gradijo sodobno delavsko naselje

Vzporode iz kizopi v gradbeni jami napredujejo gradbena dela v delavskem naselju. V bregu nad Dravo, pod široko kapo temnih smrekovih gozdov, preživijo delavci svoj prosti čas v lep, novih stanovanjskih blokih, kakršnih menda nima nobeno drugo gradbišče v naši državi. Ti bloki so kakor nalašč za gradbince, ki pridejo, opravijo svoje delo in nato gredo graditi drugam. Le redko pridejo z delavci tudi družine. Zato so zgradili za družinska stanovanja le en blok, za samska stanovanja pa kar štiri. V samskih blokih je prostor za 600 ljudi. Sodobna ureditev prostorov in ugodnosti, ki jih marsikje drugod še ni, vežejo delavce na gradbišče. Centralna kurjava, vodovod, kopalnice s toplo in mrzlo vodo, lepe postelje in omare, vzoren red in čistost, vse to naredi proste ure prijetne ter priljubljajo delavcem gradbišče in kraj. Hranijo se v delavski restavraciji in pravijo sami, da so zelo redki dnevi, ko s hrano niso zadovoljni in jo kritizirajo. Pa še takrat po večini ni kriv slabe volje zaradi hrane ekonomat, pač pa je temu krivo bolj nerazumevanje težav. Razen industrijskega magazina, ki oskrbuje delavce z obleko in čevlji, imajo v naselju tudi kantino, trgovino z drobnarijami in pijačami. Da se ne bi razpaslo pijančevanje, delijo vino na listke.

Za zdravljenje delavcev so uredili ambulantno z ordinacijskimi prostori in z dvema bolniškima sobama. Za bolne delavce skrbi izučena bolničarka. V bolniških sobah dobijo lažji bolniki vso potrebno pomoč, zabušanti pa se teh bolniških sob raje izogibajo, ker se je pred očmi bolničarke težko pretvarjati. Tako sta dobro urejeni bolniški sobi mimogrede rešili v korist delavcev tudi vprašanje namišljenih tridnevni bolnikov.

Pri gradnji naselja je bilo prav tako, kakor na gradbišču elektrarne, razglašeni več udarnikov. Benko, Krušič, Haberman, Slana in Zupančič so visoko presegli delovne norme. Zidarski delovodja Stuhec rad pohvali tudi ženske, ki jih je okrog 20% vse delovne sile. Križanič Anica, doma nekje v Slovenskih goricah, je brigadirka ženske brigade.

Cez dobra dva meseca bo naselje v glavnem dograjeno. Tudi delavski klub s kavarno, ki ga sedaj gradijo, bo do takrat že gotov. Tovarši Stuhec bo šel k železokrivcem, tesarska skupina delovodje Pukšiča pa bo nadaljevala svoje delo pri gradnji elektrarne.

Na gradbišču vzgajajo nov kader

Na gradbišču bi rabili več delovne sile, predvsem več strokovno sposobnih ljudi. Delavci, ki se hočejo izučiti imajo tu vse možnosti za razvoj. V rednem minerskem tečaju se teoretično izpopolnjujejo minerji, v železokrivskem tečaju pa železokrivci. Pol dneva delajo tečajniki praktično na gradbišču. V delovodsko šolo so poslali sedem brigadirjev, od katerih so Kamenščak, Draškovič, Zupančič in Folmajer udarniki. Nad 50 tesarskih in zidarskih učencev z gradbišča pa je v Mariboru v vajeniški šoli. Delovni kolektiv, organiziran v sindikalni podružnici, je že lani zgradil

svoj sindikalni dom, in to kljub velikemu delu na Dravi, pri gradnji naselja, pomožnih delavnic in gospodarskega poslopja. V domu imajo rdeči kotiček in sindikalne prostore. Tu se vadijo pevci in se učijo igralci. Pevski zbor poje na vseh slovesnostih. Dramatska skupina je igrala »Analfabeta« in pripravila »Sumljivo osebo«.

Sindikalna podružnica bo imela konec tega tedna občni zbor. Takrat se bodo podrobno pogovorili tudi o dvomesečnem tekmovanju, ki ga bodo v poštastev 30 letnice KPJ in poštastev ustanovitve sindikalne organizacije končali 1. maja. V tem tekmovanju, ki ga bodo napovedali vsem gradbiščem v Sloveniji, se bodo v glavnem borili za čim hitrejši izkop gradbene jame.

Pred upravno pisarno so postavili kloso. Tabele in grafikon na kiosku kažejo vse njihovo delo, storilnost in vsak uspeh. Na kiosku bodo 1. maja zapisali tudi izid tekmovanja. Vse, kar so že storili, je porok, da ta izid ne bo slab.

Krajevni odbor Vuzenica premalo upošteva napore delavcev

Ko so ta mesec v Vuzenici delili žilvilske nakaznice, je bilo med gradbinčre precej upravičene kritike. Krajevni ljudski odbor je pokazal pri delitvi nakaznic mnogo neodgovornosti. Upravičeno se je razburjal glavni delovodja Petek, ki ga iz noči v noč, se ves posveča gradbišču in se bori s slehernim delavcem za delovni uspeh, ko sta njegova žena in otrok dobila žilvilske nakaznice brez odrezkov za meso in mast, čeprav nima nič živega pri hiši, nima prašica, da bi ga kral. Upravičeno so kritizirali krajevni odbor tudi drugi gradbinci, ki so bili prizadeji. Čas je že, da krajevni ljudski odbor Vuzenica zboljša svoje delo, tako, da bo delil žilvilske nakaznice samo upravičencem, ne pa na račun upravičencev tistim, ki nimajo pravice do njih.

Goriški kmetje bodo obiskali vojvodinske obdelovalne zadruga

Lepa je sončna Goriška v zgodnji pomladi. Med vinogradi in cvetočimi sadovnjaki leže posejane sname belesavice marljivih delovnih kmetov, ki so po osvoboditvi začeli povsem novo življenje. Ne tlačijo jih več bivši grofi, baroni in veleposestniki, niti jih ne tarejo več dolгови in razne dajatve, ki so gnale precej njihova razdrobljena gospodarstva v propast.

Ljudstvo teh krajev je toplo pozdravilo resolucijo II. plenuma centralnega komiteja KPJ. Komunisti in frontovci na vaseh so delovnim kmetom ob priliki volitev v osnovne odbore OF in ob sprejemanju letnih planov Fronte pojasnjevali in tolmačili sklepe drugega zasedanja Centralnega komiteja KPJ, kar je med ljudstvom zbudilo živo zanimanje za združno obdelavo zemlje.

Velika skupina kmetov iz Brd, Vipavske doline in z Goriškega Krasa se je prijavila za skupni izlet v Vojvodino, kjer si bodo ogledali državna posestva, združne ekonomije in kmečke obdelovalne zadruga. V čedalje večjem številu so se začeli združevati v kmečke obdelovalne in vinogradniške sadjarske zadruga, med katerimi ni bistvene razlike ter se ločijo le po vrsti proizvodnje. Takih združ je na Goriškem že 19. Trije pripravljani odbori pa bodo v kratkem opravili svojo nalogo in sklicali ustanovne občne zbornice treh novih socialističnih kmečkih združ.

Na Gradbišču je v zadnjem času pristopilo v zadrugo 10 novih družin in prav tako na Humu v Brdih. Pa tudi v drugih združah višjega tipa se je število družin in članstva pomnožilo. V Cepovanu so ustanovili pripravljalni odbor za poljedelsko živinorejsko obdelovalno zadrugo, ki bo intenzivno gojila plemensko živino.

V nedavno ustanovljeno kmetstvo obdelovalno zadrugo »Simon Gregorčič« v Bukovci je vstopilo dve tretjini vaščanov. Med njimi so tudi premožnejši kmetje, ki so vnesli v zadrugo toliko kmetijskih strojev in poljedelskega orodja, da nesebično pomagajo z njim tudi drugim novoustanovljenim zadržugam v okolici.

Sedaj je zadržugnikom uspelo prepricati kmete nezadržugnike, da so si medsebojno zamenjali nekatera zemljišča iste vrednosti. Tako so kmetje, ki še niso vstopili v zadrugo, dobili namesto svojega zemljišča, ki je prejel cepiko zadržugo imetje, zemljišče na periferiji. Na tako zaokroženem zemljišču v Bukovci rigolajo zemljo za nov plan-tažni breskov sadovnjak, ki bo največji v okraju ter bo meril okrog 8 hektarjev.

Pred dnevi se jim je pri oranju pokvaril težki triinpol tonski plug, last zadržuge. Mehanična delavnica in livarna v Solkanu je plug popravila v najkrajšem času, da sedaj zopet nemoteno orje. Pri izdelavi in popravilu kmečkega orodja, prikladnega za tukajšnjo zemljo, bosta pomagali tudi tovarna poljedelskega orodja v Batujah in de-

lavnica poljedelskega orodja v Lokavcu pri Ajdovščini.

Ljudska oblast bo nudila zadržugam in združnim ekonomijam dolgoročne kredite. Okrajni odbor je »prejel« letošnji proračun samo za prvo tromesečje krog 20 milijonov din kreditov. Veliko zanimanje naših kmetov za razne oblike združnega življenja je tudi posledica dela za kulturni preporod vasi. Veliko so pripomogli splošni izobraževalni tečaji, ljudske univerze, predavanja, radio in potujoči kino, ki je prodrl skoraj že v sleherni gorsko vasico.

Pet novih združnih ekonomij v Beli Krajini

Priprave za volitve delegatov osnovnih frontnih organizacij so tudi v Beli krajini precej poživile politično delo na vasi. Razgibali so se zlasti mali kmetje, ki so po uspehih in velikem razmahu socialističnega združništva v drugih krajih začeli ustanovljati združne ekonomije za katere vlada veliko zanimanje. Zlasti se lepo razvija ekonomija v Metliki, v katero se je vključilo 7 malih posestnikov na čelu z Urb-Ivanom. Ta ekonomija ima dobre gospodarske pogoje za svoj razvoj, saj ima 20 ha zemljišča in to večinoma obdelovalne zemlje. V glavnem se bo ekonomija bavila z živinorejo, zlasti pa s svinjerejo in deloma z vrtnarstvom. Ekonomija ima že sedaj dva para konj in dva bika. Pripravili so že potrebne hleve za živino, potrebno kmečko orodje in tako naprej. Na Talcem vrhu pri Crnomlju so mali kmetje ustanovili vinogradniško ekonomijo, v kateri je 10 ha vinograda in nad 10 ha njivskih površin, na katerih bodo pridelovali v glavnem krompir. Ekonomija ima par konj in precej kmečkega orodja in so dane možnosti, da se bo razvila v vinogradniško obdelovalno zadrugo, saj je prav v tem okolišču precej vinogradniške agrarne sklada. Vinogradniške ekonomije so ustanovili tudi v Dobliški gori, v Semeču in v Tribučah. V zadnjem času je v Beli krajini poraslo tudi zanimanje za ustanavljanje kmečkih obdelovalnih združ.

III. kongres Ljudske mladine Srbije končan

Po pozdravnih govorih predstavnikov mladinskih organizacij iz vseh naših ljudskih republik je III. kongres Ljudske mladine Srbije ob zaključku svojega dela soglasno odobril resolucijo o dosežanjem delu Centralnega komiteja Ljudske mladine Srbije in sprejel resolucijo o bodočih nalogah Ljudske mladine Srbije ter resolucijo o klevetniški gonji proti naši državi. Nato so bile podeljene prehodne zastavice in nagrade najboljšim organizacijam ter posameznikom. Ob koncu so po volitvah novega Centralnega komiteja Ljudske mladine Srbije poslali pozdrave maršalu Titu. Centralnemu komiteju Komunistične partije Srbije

Vprašanje mirovne pogodbe s Avstrijo

Predstavniki zahodnih velesil proti ustvaritvi avtonomne oblasti za Slovensko Koroško

Sovjetski predstavnik Zarubin je izjavil, da sovjetska delegacija v načelu podpira ta zahtevo jugoslovanske vlade

London, 17. marca (Tanjug). Na današnji seji namestnikov ministrov za zunanje zadeve so na predlog predstojatelja ameriškega predstavništva Reberja obravnavali drugo in četrto točko predloga, ki ga je nedavno predložil predstavnik vlade FLR Jugoslavije dr. Aleš Bebler.

Sovjetski predstavnik veleposlanik Zarubin je soglasja z razpravljanjem o teh točkah in pripomnil, da privoljuje v obravnavanje druge točke pod pogojem, da se bodo namestniki zunanjih ministrov pozneje vrnil v ostalim točkam jugoslovanske predloga. »Druga točka jugoslovanskega predloga — zahteva od namestnikov ministrov za zunanje zadeve, da naj izrazijo soglasje s predlogi za vzpostavitev politične, ekonomske in kulturne avtonomije za oni del Slovenske Koroške, ki bi se nadalje ostal pod Avstrijo. Znano je, da je sovjetska delegacija v načelu podpirala ta jugoslovanski predlog in ga se sedaj podpira. Po mnenju sovjetske delegacije bi bilo mogoče doseči sporazum v drugi in četrto točki, ako bi namestniki ministrov za zunanje zadeve v načelu sprejeli te jugoslovanske predloge.«

Predstavniki zahodnih velesil so odklonili, da bi v načelu priznali upravičenost predloga za ustvaritev avtonomne oblasti v Slovenski Koroški, češ da baje ni mogoče določiti narodnostne meje avtonomnega področja in da bi takšna avtonomna oblast ograjala stabilnost avstrijske države itd. Najdlje je šel v tem pogledu britanski predstavnik Marjoribanks. Sklicujoč se na posvetovanja britanske vlade z avstrijsko vlado in pokrajinskimi oblastmi na Koroškem, je Marjoribanks zatrjeval, da so Slovincem na

Koroškem baje priznane vse pravice in da slovensko prebivalstvo na Koroškem nikdar ni izrazilo želje po priključitvi k Jugoslaviji. Da bi to potrdil, se je Marjoribanks skliceval na dr. Zwitterja, dr. Petka in druge, o katerih je trdil, da niso člani Osvobodilne fronte v Slovenski Koroški.

Sovjetski predstavnik veleposlanik Zarubin je poudaril, da sklicevanje angleškega predstavnika na slovenske predstavnike na Koroškem, ne ustreza resnici. »Dr. Zwitter, ki ga je omenil britanski delegat, je urednik glasila koroške Osvobodilne fronte «Slovenskega Vestnika» — je poudaril Zarubin. »Britanski predstavnik je prav tako izjavil, da dr. Petek ne sodeluje v slovenski organizaciji Osvobodilne fronte. To ne ustreza stvarnosti. Zelim obrniti pozornost na spomenico, ki smo jo 3. marca prejeli od Osvobodilne fronte za Slovensko Koroško. To spomenico je podpisal doktor Petek kot predsednik te organizacije.« Navajajoč iz te spomenice zahtevo po priključitvi Slovenske Koroške k Jugoslaviji, je veleposlanik Zarubin poudaril, da želi preprečiti, da bi namestniki zunanjih ministrov dobili vtis, da je slovensko prebivalstvo zadovoljno z obstoječim stanjem na Koroškem.

»Kakor je mogoče videti iz te spomenice — je dodal veleposlanik Zarubin — vztraja slovensko prebivalstvo na tem, da naj namestniki zunanjih ministrov proučijo in upoštevajo želje slovenskega prebivalstva. Jugoslovanska vlada je postavila pred nas vprašanje avtonomije ne za celo ozemlje Slovenske Koroške, ampak samo za del, ki je naseljen v veliki večini s Slovenci.« V zvezi s tem je veleposlanik Zarubin opozoril na spo-

menico vlade v FLRJ od 27. aprila 1948, v kateri je jugoslovanska vlada navedla razloge za priključitev Slovenske Koroške k Jugoslaviji. »V interesu resnice je treba priznati — je poudaril Zarubin, — da so sedanje zahteve jugoslovanske vlade zelo zmerne v primeru z zahtevami v tej spomenici. Toda razlogi, ki so inspirirali poslednje zahteve jugoslovanske vlade, so ostali isti in ne moremo iti preko njih. V tej spomenici je vlada FLR Jugoslavije utemeljila svoje zahteve z naslednjimi dejstvi: da je prebivalstvo Slovenske Koroške po narodnostnem sestavu pretežno slovensko, da so vodili koroški Slovenci sistematično borbo za svoj narodni obstoj in nacionalne pravice, in da so dokazali svojo narodno zavednost posebno s svojo borbo proti nacizmu na strani zaveznikov. Iz tega izvira, da ima jugoslovanska vlada razloge, da zahteva ustvaritev avtonomije in če treba tudi za vso Slovensko Koroško. Morem samo ponoviti, da sovjetska delegacija podpira v načelu to zahtevo jugoslovanske vlade in zahteva od ostalih namestnikov zunanjih ministrov pozitivnega odnosa nasproti tem zahtevam jugoslovanske vlade.«

Ameriški predstavnik Reber je ponovno odklonil, da bi priznal upravičenost zahtev za ustvaritev avtonomije v delu Slovenske Koroške in je izjavil, da bo predložil konkretne predloge za določeno zaščito pravic koroških Slovencev.

Dr. Bebler se je vrnil iz Londona

Beograd, 17. marca (Tanjug). Sneli se je vrnil iz Londona dr. Aleš Bebler, pomočnik ministra za zunanje zadeve FLRJ.

300 milijonov dolarjev za Grčijo in Turčijo

Washington, 17. marca. (Reuter.) Predsednik Truman je danes predložil Kongresu svoje šesto poročilo o ameriški pomoči Grčiji in Turčiji. Poročilo obsega razdobje od 1. oktobra do 31. decembra 1948 in poudarja, da je bilo doslej za večanje in oskrbovanje čet atenske vlade z vojnim materialom sicer že mnogo storjenega, vendar je treba še mnogo storiti. Razen sodelovanja pri večanju grških čet so ameriški vojaški svetovalci poskrbeli za to, da je okrepitev vojske dobila stalen značaj. Ameriška vlada pripravlja sedaj za znanjski osnutek o nadaljnji pomoči Grčiji in Turčiji, ki bo dosegla 300 milijonov dolarjev za letošnje proračunsko leto.

Predsednik Truman pravi nadalje v poročilu, da je ofenziva čet atenske vlade v severni Grčiji postopila in da so se morale v razdobju od 1. oktobra do 31. decembra omejiti zgolj na operacije zadrževanja, medtem ko so partizanske enote povečale svojo dejavnost in se znatno okrepile.

Pomiloščeni nemški vojni zločinci

Frankfurt, 18. marca (Reuter). Ameriški vojaški guverner v Nemčiji general Clay je pomiloštil 12 nemških vojnih zločincev in jim zamenjal smrtno kazen z dosmrtno ječo. Obsojeni so bili na smrt zaradi uboja neoboroženih ameriških ujetnikov v Malmedyju.

Američani bi se radi polastili kitajskega otoka Taivana (Formoze)

Severni Sensi, 17. marca. Agencija »Nova Kitajska« komentira imenovanje Ho Jing Cinga za novega predsednika nankinske vlade in pravi, da je to navadna spletkarja, za katero se skriva Gangkajšek. Vršilec dolžnosti predsednika Li Čung Jen si sicer prizadeva, da bi predstavil to imenovanje kot svoj ukrep, ki naj bi olajšal mirovno pogajanja, toda dejstva govore, da je bil Ho Jing Cing imenovan šele potem, ko ga je odobril vojni zločinec Gangkajšek.

Nizozemski protest zaradi blokade sovjetske cone v Nemčiji

Berlin, 17. marca (Tanjug). Agencija ADN je zvedela iz dobro obveščenih krogov v Frankfurtu na Meni, da je nizozemska vlada protestirala pri britanski in ameriški vojaški upravi zaradi blokade sovjetske zasedbene cone Nemčije. V protestu, ki ga je holandsko poslanstvo v Berlinu izročilo vojaški upravi, je rečeno, da predstavlja ta blokada kršitev mednarodnih sporazumov in da si Nizozemski pridržuje pravico, pošliti podobne proteste v Washington in London. Nizozemski protest nadalje opozarja, da blokada zavira izpolnitev trgovinskih sporazumov, ki jih je Nizozemska sklenila s sovjetsko cono. Nizozemska vlada izjavlja tudi, da so prometne omejitve na avtomobilskih cestah najbolj prizadele Nizozemsko, saj se je njena trgovina s sovjetsko zasedbeno cono vrnila večji del z avtomobili.

Stalin priredil obed na čast delegaciji vlade LR Koreje

Moskva, 17. marca (Tass). Predsednik ministrskega sveta ZSSR Stalin je priredil v Kremliju obed na čast delegaciji vlade LR Koreje. Obedu so se udeležili člani korejske delegacije s predsednikom vlade Kim Ir Senom na čelu, od svetovnih vojaških, Malenkov, Berija, Vorosilov, Kaganovič in drugi.

Snovanje nove mednarodne profidelavske sindikalne organizacije

London, 17. marca (Tanjug). Predsednik britanskih Trade unionov Arthur Deakin bo odpotoval te dni z britanskimi sindikalnimi voditelji Lanterjem, Tannerjem, Ewansom in Williamsonom v ZDA, kamor je že prišel sekretar Trade unionov Tuson. Londonski napredni tisk piše, da bodo voditelji Trade unionov razpravljali z desničarskimi voditelji ameriških sindikatov o ustanovitvi nove mednarodne sindikalne organizacije, naperjene proti Svetovni sindikalni federaciji. Deakin in drugi britanski sindikalni voditelji imajo hkrati nalogo, da odstranijo vsa nasprotja, ki so nastala glede tega vprašanja na nedavni konferenci v Bournemouthu med britanskimi Trade unioni ter Kongresom industrijskih organizacij in Ameriško federacijo dela.

KRATKE VESTI

Zapiranje britanskih filmskih podjetij. V Angliji je zaprtih 17 do 28 filmskih podjetij in je zato ostalo nad 3000 delavcev brez dela. Izrivanje britanskih filmov s tržišč po hollywoodskih filmih je mnogo nevarnejše od izpodpiranja britanskega blaga za široko potrošnjo po Združenih državah Amerike, kajti to pomeni duhovno amerikanizacijo. Napredno londonsko časopisje poudarja, da se lahko kriza v britanski filmski industriji primerja s prav takšno krizo v Franciji in Italiji in da je vse to pojav ameriške hladne vojne proti nacionalni filmski industriji drugih držav.

Povečanje profita ameriških petrolejskih družb. Navzlic neprestanemu padanju proizvodnje in vedno večjemu odpuščanju delavcev delajo ameriške družbe še nadalje rekordne profite, zlasti petrolejske družbe. Korporacija »Standard Oil Company« (Indiana) je imela lani nad 140 milijonov dolarjev profita, za 46 milijonov več kot 1947. leta. Dividende delničarjev so se povečale za okrog 30%. Korporacija »Union Oil Company of California« je povečala svoje profite za več kot 40%, medtem ko so se dividende delničarjev povečale za 40%.

Uztrajate bomo, dokler se ne združimo z vami

Pred nekaj dnevi se je vrnila domov delegacija Glavnega odbora AFZ, ki se je udeležila pokrajinske konference AFZ za Slovensko Koroško, — z velikimi vtisi in še večjim zaupanjem v junaki boji koroških Slovencev in njihovo nemajno zvestobo do socialistične Jugoslavije. Obiskali smo dve delegatki s prošnjo, naj nam kaj poveda o svojih doživljajih. Tu je zdaj, v naglici nabrana, še zdaleč ne polna in zaokrožena podoba doživljanja.

»Za sam prehod čez mejo,« tako nekako sta mi pripovedovali tov. Mara Rupena in Zmaga Golčnik, »je bil dogodek, ki nas je brez dolgega uvoda postavil v stvarnost neosvojene Koroške. Skupaj z obmejnim organi nas je pričakal onstran meje civilist, ki je zahteval polne listine v gladki hrvaščini. Domači so nam povedali, da je ta »uradni organ« — usta! Potlej smo se peljale v skoraj prazen vlak do Celovca. Ta »praznoba« je za Koroško neverjetno značilna. Prazni vlaki, prazni tramvaji v Celovcu, prazne trgovine, — navzlic polnim izlozham! — čudno puste ulice, vse to kličje v misel venomer domovino, njen vrvež in prekipeljavost življenja. Ko smo šle kupit v Celovcu v neko trgovino zobno ščetko, je priletelo na nas najmanj deset prodajalk. Bile smo edini kupci, vsaka nam je hotela postreči.

Toda povrnilo se h konferenci, h kateri smo se napotile, čim smo prišle v Celovec. Vršila se je v središču mesta, v lepo zastavljeni, parolami in Titovo sliko okrašeni dvorani. V njej se je dobesedno tri nad 250 delegat iz vseh krajev naše Koroške. Kdo bi popisal to razpoloženje, to iskreno pozdravljanje, ko smo stopile v dvorano. Vse se je dvignilo na noge, da vidi vse se iz ljubljene domovine. S kakšno ganjenostjo so poslušale naše pozdrave, kako ljubeče so si ogledovale naša darila, zlasti zastavo in podobno našega maršala. Med odmorom in po konferenci so hotele vse govoriti z nami. Nekateri so od ganjenosti jokale, prav vse pa so nas vabile, da pridemo za gotovo k njim, v njihove vasi — aboste videle, kako živimo, kako trdo se borimo za svoje narodne pravice.«

Tu dni je bila kajpak vsa pozornost obrnjena na London. Vse je poslušalo radio in iskalo po časopisih, kako potekajo razgovori. S kakim besom so govorile delegatke slovenskih Korošic o Gruberjevi hinavščini in lažeh, s kakšno hvalažnostjo o Beblerju, češ »kako resnično je razložil naše trpljenje! In kaj vse je že nudila Jugoslavija, da bi prišlo do sporazuma. S solzami v očeh so zatrjevale da od Jugoslavije res nihče ne more še več zahtevati.«

Toda naj se obrne tako ali tako, — so pravile, — vajene smo boja, ne bodo nas zlomili, vztrajali bomo do konca. Tako je govorila v diskusiji na konferenci Mišić Tončka in tako so nam govorile žene po vseh vaseh, ki smo jih obiskale. Pa še zapele so nam »Čez gore še Tito gleda...«, novo narodno pesem, ki jo pejejo po vsej Slovenski Koroški.

Ne moremo popisati, kako nas je prevzela ta gorečnost, ta nezlomljiva volja in vera, — saj smo čedalje globlje spoznavale, kako naporen je boj koroških Slovencev, kako težke žrtve terja.

Ze tako zborovanje žena — pri nas nekaj samoposeli umetnega, prav govorja na nobena posebna žrtev — je v pogojih, pod katerimi živijo koroške Slovenke, veliko pričevanje zavednosti, pa tudi hrabrosti. Stara partizanka Jelko Kuhar, ki je morala vstati ob enih jutraj, da bi pravosodno prispevala v Celovec, so v temi napadli z drvmi. Delegatke, ki so se vračale, so v vlakcu provocirali... Nekako prav te dni je bil napaden v Celovcu mladinec Kristjan Modric in pretepen do krvi. Tako fizično nasilje nad Slovenci, ki se borijo za svoje pravice, ki se izpovedujejo za Jugoslavijo, so kaj vsakdanji dogodek! Nacisti, sodrga vojnih zločincev iz taborišč, sovinsti vsi bari — vse to tvori sklenjeno fronto domovini zvestih pod znanim profektoratom. Pozabiti ne smemo tudi na nevarno orožje gospodarskega pritiska. Samo v vasi Skofice je 40 brezposelnih — In Slovenci je danes priti desetkrat težje do kruha kot ostali. Zlasti težak je pritisk na majhne slovenske

kmete, ki tvorijo večino. Kot po vseh kapitalističnih deželah, pada tudi v Avstriji vse gospodarsko breme na pleča malih kmetov. Bogati prosperirajo, diktrirajo črni borzi, — mali pa nosijo levji delež težkih obveznih oddaj in davkov. Naletelo smo na številne male kmete, ki so nam pripovedovali s konkretnimi primeri, za koliko boj so obremenjeni od nemških, da še niti za lansko obvezno oddajo niso dobili plačila.

Vseh načinov se poslužujejo, da bi stisli zavednost naših ljudi. Ko jih ne morejo ožugati ne s telesnimi, ne z drugimi grožnjami, — skušajo s pomočjo belogardijske duhovščine in drugih pobeglih izdajalcev zanesiti med naše ljudstvo klevete o Jugoslaviji, da bi tako omajali njihovo moralno. Z dneva v dan trošijo najbolj gorostasne laži, kot da so pri nas vse cerkve zaprte, da ima vsaka vas že skupni hotel, da otroci sploh ne smejo v šolo, da je naša ljudska oblast odvzela materam otroke in podobno. Toda tudi s tem niso mogli uničiti zavednosti. Tako hvalažno so nas poslušali, ko smo jim pripovedovale o našem življenju, o uspehih, ki jih imamo, pa tudi o težavah, ki jih premagujemo. Hlastali so dobesedno za časopisi in knjigami, ki smo jih prinesli s seboj — tako malo pisane besede prihaja mednje iz domovine!

Poučen primer o tem, kako je z manjšinskimi pravicami za Slovence, smo našle v izrazito slovenski vasi Bilčevci. Tu poučujejo tri učiteljice, po rodu sicer Slovence, sicer pa zagrizene odpadnice, ena med njimi je celo nacistka. Na naša slovenska vprašanja so odgovarjale te slovenske učiteljice skozri in skozri nemško! V tej slovenski vasi imajo slovenski otroci le dve borni uri slovenske pouka — od takih sovražnih nemurk! Domačini so nam pripovedovali, da je bil za to šolo pred dnevni napovedan obisk nekega švicarskega novinarja, ki da bo prišel v spremstvu predstavnika deželne vlade pogledat, če res držijo obtožbe jugoslovanske vlade o zatiranju Slovencev. Tisti dan je učiteljica že zjutraj naznanila, da se bodo ves dan učili »slovensko«. Naučila jih je nek sestavek o »pokornosti«. Ko je prišel popoldne švicar, se je zares na vlastne oči prepračil, da imajo otroci celodnevno slovenski pouk. Na koncu so mu morali otroci še zapeti pesem: »Ich bin ein Tiroler«. Sedaj švicarjemv začudenju ni bilo konca: kako je vendar mogoče, da otroci tako gladko nemško pejejo, ko se vendar ves dan le slovensko uče!

Tako je s slovenskim poukom tudi drugod. Poučujejo odpadniki, — na Koroškem zlepa ne najdes človeka, ki bi ne razumel slovensko! — ali belogardijski izdajalci, ki poskušajo zadržati ljubezen mladine do domovine, s svojimi podlimi klevetami in lažmi. To so nsoške pravice slovenske Koroške! Te drobnice slovenske pouka so strupena vaba, ki bi naj dokončala to, kar odkrit teror ni zmogel!

Toda slovenske Korošice so spregledale to prebrisano nakano. V Kapli na Dravi so nam pokazale žene program svoje organizacije AFZ in glavna točka tega plana govori o tem, kako bodo matere skrbale za vzgojo svojih otrok, jim vzbujale in neile ljubezen do domovine, do slovenskega rodu, do nove Jugoslavije.«

Tako sta mi pripovedovali delegatki o svojih vtisih s popotovanja po Koroškem. Vse to bosta še podrobno popisali, čim se vsaj nekoč znebita dela, ki se jim je med odsotnostjo nabralo.

»Toliko vsega smo doživele, da si v zadregi, kje začeti... Sieherna teh številnih vasi, ki smo jih obiskale, nam je predragocen spomin... Kako nas je vselej presenečalo, da so nas povsod sprejele cele gručice žena, mož in otrok, vkljub temu, da nismo bile nikjer napovedane. Kot blisk se je razneslo po vaseh, da smo prišle. In če je bil še tako neprimeren čas, v hipu se je zbrala krog nas množica z zastavami, nas obkrožila in ni spustila preje, dokler si ni vsaj malo potolažila žeje po novicah iz domovine... «Ne bomo klonile, povejte doma! so nam naročale. »Naj ne dobimo službe, naj nam ne zdelajo še naprej otroci v šolah, ker so zavedni Slovencev sinovi in hčere, naj nas preganjajo... Zdržale bomo, dokler se ne združimo z vami.«

Protestne stavke in demonstracije po vsej Italiji proti atlantskemu paktu

Rim, 17. marca (Tanjug). V vseh krajih Italije so protestne stavke in demonstracije proti vključitvi Italije v atlantski pakt. V severni Italiji so delavci prenehali delati večerj skoro v vseh tovarnah za pol ure. V vseh mestih so bili ustanovljeni komiteji za obrambo miru. V Rimu je bila danes razglašena enurna splošna stavka delavcev in namestencev, delavska zbornica v Rimu pa je poslala protest predsedniku vlade in ministru za zunanje zadeve. V Milanu je bilo večerj veliko protestno zborovanje, ki se ga je udeležilo približno 50.000 delavcev, danes pa bo prispevala v Rim delegacija, ki bo prosila v imenu 200.000 minar-skih delavcev predsednika republike, naj razveljavi to vladno odločitev.

V Bologni so bile snoči velike de-

monstracije po zborovanju, na katerem so zahtevali razpis ljudskega glasovanja. Delavci tovarne »Vancettia« v Milanu so poslali večerj ameriškem veleposlaniku v Rim naslednjo brzojavko: »Povejte vladi, da so italijanski delavci proti atlantskemu paktu. Podpis De Gasperi je vladi ni veljaven, ker ga ljudstvo ni potrdilo in ga tudi nikoli ne bo potrdilo.«

Velike demonstracije so bile tudi v mnogih mestih južne Italije in v Toscani. Večerj sta poslali KP Italije in italijanska socialistična stranka razglas italijanskemu ljudstvu, v katerem ga pozivata, naj pride v nedeljo množično na ulico in izrazi demonstrativno svojo voljo, da se bo borilo proti temu, da bi postala Italija vojaško oporišče ameriških imperialistov.

Nizozemski imperialisti se ne zmenijo za sklepe Varnostnega sveta

New York, 17. marca (Tass). Razprava o indonezijskem vprašanju, v Varnostnem svetu potrjuje, da ameriška večina dejansko podpira nizozemsko vlado v njenih polkuznih, da bi ustanovila v Indoneziji lukovni režim, ki bi ustrezal njenim imperialističnim interesom. Predstavnik nizozemske vlade Van Royen sploh ni sporeči, kdaj bo njegova vlada izpolnila sklepe Varnostnega sveta, pač je predložil načrt za sklicanje »konference za okroglo mizo« in pozval Varnostni svet, naj ne vztraja na obnovi Indonezijske republike.

Predstavnik ZDA Austin je trdil, da ZDA še vedno podpirajo resolucijo Varnostnega sveta z dne 28. januarja, toda svoj govor je zaključil s tem, da je dejansko odobril nizozemski načrt o sklicanju »konference za okroglo mizo«. Kanadski predstavnik Mac Noton je izjavil, da mora Varnostni svet pozdraviti nizozemski predlog. Kitajski predstavnik je predlagal, naj se pred »konferenco za okroglo mizo« skliče konferenca, na kateri bi proučili vprašanje ustavitve vojne delavnosti nizozemskih čet in obnove republikanske vlade v Djokjakarti.

Britanski predstavnik se je strinjal s stališčem ZDA in Kanade.

Predstavnik Indonezijske republike Palar je navedel dejstva, ki potrjujejo, da nizozemske vojaške oblasti nadaljuje svoje operacije zoper prebivalstvo Indonezijske republike. Ako Varnostni svet ne bo napravil potrebnih korakov za rešitev indonezijskega vprašanja je izjavil Palar, bodo to vprašanje rešili indonezijski partizani.

Predstavnik ZSSR Malik je opozoril, da sklep Varnostnega sveta z dne 28. januarja, da mora indonezijska vlada takoj prenehati vojaške akcije in brezpogojno osvoboditi predstavnike Indonezijske republike, še vedno ni izveden. Varnostni svet, je dolžan zahtevati izpolnitev svojih sklepov. Strinjati se s sklicanjem kake poprejšnje konference, ki jo predlaga kitajski predstavnik, pomeni podpirati in vzpodbujati načrte napadalcev. Taka »konferenca« bi dejansko imela značaj konference med zaporniki in njegovim čuvanjem, je zaključil Malik, in pri tem opozoril na dejstvo, da imajo nizozemske oblasti še vedno zaprte člane Indonezijske republike.

Kmetijstvu v istrskem okrožju se obeta lep razvoj

Ljudska oblast v coni B Svobodnega tržaškega ozemlja se že od začetka trudi, da bi dvignila zaostalo kmetijstvo v tej pokrajini. Glavne naloge, ki jih je pri tem reševala, so bile: povečanje proizvodnje sadja, vrtnin, peruterinarnstva, prašičereje in živinoreje. Dosegala je pri tem precejšnje uspehe kljub pomanjkanju sredstev in kljub težavam, ki jih je imela pri nabavi raznih predmetov iz anglo-ameriške cone.

Zaradi stalne suše, ki skoro vsako leto uničuje polovico pridelka na tem ozemlju, je Vojaška uprava JA pričela izpopolnjevati vodovod in namakalno omrežje, da bi se v čim večji meri izkoriščali vsi vodni izviri za namakanje polj ter za proizvodnjo povrtnine. Popravili so že obstoječe namakalne naprave, ki so bile med vso vojno zapuščene in zanemarjene. Dela na tem področju pa bi imela še večji uspeh, če ne bi anglo-ameriška vojaška uprava odklonila dovoljenje za uvoz potrebne materiala iz Trsta. Za ureditev sistema vodovodne mreže in namakalnih naprav, za izkoriščanje vseh vodnih izvirov v coni B bi bil potreben kredit 1,7 milijard lir, od tega pa večji del v devizah za nabavo materiala. Uresničitev teh načrtov je ogromnega pomena za vse gospodar-

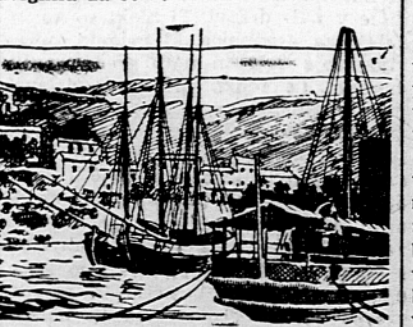
stvo ne le v jugoslovanskem pasu STO, marveč tudi za cono A, kjer je veliko povpraševanje po blagu iz cone B.

Kakšne so možnosti kmetijske proizvodnje v Istrskem okrožju, pokažejo številne pridelkov iz lanske letine. V splošnem je bil lani pridelek kmetijskih proizvodov dober zaradi obilnega dežja. Pridelali so: 5900 ton pšenice, 12.500 ton krompirja, 6800 ton povrtnine, 3900 ton sadja, 9600 ton koruze. Slabši je bil pridelek olja. To pa zaradi tega, ker so oljke v dveh hudih zimah močno pozeble (1929 in 1946). Oljčna letina znaša navadno okoli 400 ton, zaradi omenjene nesreče pa le 10%. Lani so izvažali v glavnem sadje in povrtnino.

Z organizacijo hitrega prevoza sadja in povrtnine je bila dana možnost prodaje tudi najbolj oddaljenim krajem. Posledica tega je bila, da se je povrtnina povrniti močno povečala. Dolina Mirne je pridelala 250 ton povrtnine. Oblasti so nakupile izven cone za 3 milijone lir semen povrtnine in jih dale kmetom po kar najbolj ugodnih cenah.

Da bi povečali proizvodnjo sadja, so lani cepili 15.000 divjih breskev s plemenitimi vrstami in posadili 30.000 novih divjakov. Uvedli bodo ameri-

kanske vrste breskev, ki ustrezajo podnebnju in trgu. Uredili so drevesnico pri Novem gradu, ki bo dajala vsako leto dovolj sadja. Lani so posadili tudi 10.000 kajkajevih sadik. Doslej je bil kak v tem delu Istre precej redke. Poskrbeli so za 20.000 ton škropila za sadno drevje in so lani poskropili 80% sadnega drevja. Posledica tega je bila, da se je proizvodnja sadja dvignila za 50%.

Iz Jugoslavije so uvozili 3200 ton superfosfata, 220 ton norveškega solira in 90 ton nitrofosfata. Priljubljenost je je amonijevih in kalcijevih soli ter dušičnih gnojil, katerih anglo-ameriška vojaška uprava ni dovolila uvažati iz Trsta.

Lani so delno zasadili goli območji predel v bujskem okraju. Ti zaščitni gozdni pasovi bodo omogočili pridobitev novih površin plodne zemlje. Po-

sadili so 100.000 gozdnih sadik v vrednosti 7 milijonov lir. Vinski pridelek v tej coni je okoli 160.000 hl vina na leto, od tega 100.000 hl za izvoz. Vino iz cone B je vedno krilo velik del potrebe tržaškega trga; danes pa so ta vina precej potisnjena s tržaškega trga. Za zaščito trt so lani nabavili iz Trsta 200 ton žvepla, iz Jugoslavije pa 500 ton galice in 200 ton žvepla. Prav tako so lani povečali trtne nasade za 10%. Samo trtnica pri Novem gradu je za leto 1948 pripravila 500.000 novih trtnih sadik. Veliko mladik pa so pripravili kmetje sami. Proizvodnjo trtnih sadik bodo v nekaj letih dvignili na 1 milijon letno.

Ljudska oblast se je s številnimi ukrepi prizadevala dvigniti število mlečne živine. S sistematično organizacijo kmetijsko-strojne službe, z nabavo traktorjev, z uvajanjem obdelovanja vinogradov s frezami bodo čim bolj zmanjšali potrebo obdelovanja s vprežno govejo živino, na račun tega pa bodo povečali število molznih krav.

V Izoli so zgradili prvo mlekararno za pasteriziranje mleka na Tržaškem ozemlju. Mlekararna ima kapaciteto 7 hl na uro, s čimer je omogočeno, da zbirajo mleko tudi iz najbolj oddaljenih krajev. Lani so nabavili iz Jugoslavije 120 glav plemenite živine. Od lani do letos se je tudi še močno izboljšalo stanje prašičereje.

Da bi izboljšali zdravstveno stanje goveje živine, predvsem pa zmanjšali

neplodnost, je ljudska oblast uvedla pregled živine na svoje stroške.

Za dvig kokošereje je bilo razdeljenih med kmete 1600 piščancev štarske in leghorn pasme. Proti kokošji kugi so cepili 20.000 kokoši; strokovnjaki pa proučujejo, katera vrsta kokoši bi najbolj ustrezala v tej pokrajini. V načrtu imajo velik mehanični inkubator ter selekcijsko postajo v dolini Mirne.

Velikega pomena za dvig kmetijstva v Istrskem okrožju je izboljšava tal. Nekatera zemljišča so izboljšali na ta način, da so zasuli in osušili plitvo morje (n. pr. pri Ankaranu) ali pa so poleg morja izušili močvirje (v dolini reke Mirne). Kmetijski strokovnjaki s podrobnimi analizami raziskujejo zemljo. Posebej raziskujejo zemljo, ki vsebuje morsko sol. (Lani so člani obdelovalne zadruge v Pučah prvič preorali in posejali zemljo, kjer so bile nekaj koprke soline). Delajo tudi polzkušne z raznimi kulturami, ki so odporne proti morski soli in z rastlinami, ki so odporne proti suši.

Veliko vlogo in nalogo pri organizaciji in izboljšanju kmetijstva so opravile kmetijske zadruge, ki stalno rastejo in jih je že nad 40, poleg teh pa je še 12 kmečkih obdelovalnih združb! Poleg tega so v Istrskem okrožju še 4 kletarske zadruge, ki skrbijo za pravilno shranjevanje vinskega pridelka in imajo velik pomen za izboljšanje vinarstva.

Za dvig kmetijstva je bilo lani razkuženih 4000 stotov semena. S tem so dobili vsi kmetje in vse zadruge dobro semensko žito, obenem je bila preprečena nevarnost žitne smeti, ki je lani uničila precej pridelka. Redna kmetijska strokovna predavanja kmetov, praktikov in kmetijskih strokovnjakov omogočajo kmetom, da se seznanijo z vsemi naprednimi izsledki v kmetijstvu in v vseh njegovih panogah. Na kmetijski šoli v Skočjanu pri Kopru preizkušajo, kako bi izkoristili odpadke domače industrije za živalsko krmo. Pokuzki so dokazali, da bodo s temi odpadki lahko krili pomanjkanje močnih krmil. Da bi bilo okrožje kar najbolj neodvisno v uvozu semen, je ljudska oblast preko kmetijskih združb odkupila 1500 stotov semenske pšenice, 70 stotov graha, 30 stotov lucerne in 2000 stotov semenskega krompirja. Da bi izboljšali semenski krompir že z letošnjim pridelkom, so poslali v višinske kraje, kjer uspeva najboljši krompir, 400 stotov semenskega krompirja.

Za mehanizacijo kmetijstva je bilo nabavljenih več traktorjev, mlatic, nam

Vrednost delovnega dneva v nekaterih obdelovalnih zadrugah

Od druge polovice januarja naprej so po kmečkih obdelovalnih zadrugah redni letni občni zbori. Na teh zborih se ugotavljajo rezultati dela posameznih družin, poudarjajo se uspehi in pomanjkljivosti in delijo dohodki zadrugnikom po zasluženih delovnih dneh. Iz poročil, ki jih zadrugnikom podajajo upravni odbori, je razvidna tudi vrednost delovnega dneva. Ta vrednost je toliko večja, kolikor so posamezne zadrugne uspešneje organizirale proizvodnjo in pokazale več truda v izpolnitvi proizvodnega ter finančnega plana. Nekaj primerov vrednosti delovnih dni v posameznih zadrugah kaže življenjski standard, ki so ga zadrugniki dosegli z delom v svojih zadrugah.

Tako so člani kmečke obdelovalne zadrugne »Jedinstvo« v Kačarevu dobili za vsak zaslužen delovni dan: 7,73 kg pšenice, 8 kg krompirja, 0,64 kg sladkorja, 1 kg krompirja, 0,30 kg čebule, 0,40 kg mesa, 0,177 kg olja, 0,10 kg masla in 0,20 kg česna. Razen tega so zadrugniki dobili za krmiljenje živine 10 kg slame in 10 kg krompirja. Prav tako je vsak zadrugnik dobil za vsak delovni dan bonov za industrijsko blago v vrednosti 25 dinarjev in 25 dinarjev v gotovini.

V delovni zadrugi »Cvetko Cakovič« v Velikem Izoru v zasejarskem okraju je vrednost delovnega dne precej velika, čeprav dela zadruga v kraju.

ki je pasiven, in čeprav je bil del posevkov poplavljen. Tako je n. pr. družina Stanka Petkoviča, ki je s svojimi petimi člani zaslužila 977 delovnih dni, dobila: 1750 kg pšenice, 1747 kg krompirja, 478 litrov vina, 108 litrov žganja, 115 kg fižola, 43 kg mesa, 32 kg sira, 13 kg volne, 100 kg čebule, 50 kg paprike in manjše količine zelja, vrtnin, sena, slame in drugih pridelkov. Razen tega je ta družina dobila 16.512 dinarjev v bonih in 41.114 dinarjev v denarju. Njen življenjski standard, ki je bil prej zelo nizek, ker je morala že od božiča naprej kupovati krušno žito, ni samo znatno zrasel, temveč je znatno boljši od življenjskega standarda srednje velikega gospodarstva v vasi.

Delovni dan v zadrugi »Kozarac« v Ruskem Selu je letos vreden: pšenice 7,8 kg, krompirja 6 kg, olja 0,5 kg, čebule 0,8 kg, fižola 0,9 kg, 4 snope koruznice, 1 snop sončničnih stebel, 48 din v denarju in 115 dinarjev v bonih. Če vzamemo gospodarstvo ki šteje 4 za delo sposobne člane in so ti člani zaslužili 600 delovnih dni, bo to gospodarstvo poleg pridelkov s svoje ohlajnice dobilo od zadrugne naslednjo količino pridelkov: 4200 kg pšenice, 3600 kilogramov krompirja, 300 kg olja, 490 kg čebule, 540 kg fižola, 2400 snopov koruznice, 600 snopov sončničnih stebel in manjše količine slame. Poleg kmetijskih pridelkov bo ta družina dobila 28.800 din v gotovini in 69.000 din v bonih za nabavo industrijskega blaga.

Vrednost delovnega dne v zadrugi »Kara Orman« pri Pančevu znaša letos: pšenice 1.045 kg, krompirja 4 kg, čebule 0,596 kg, fižola 0,363 kg, krompirja 0,420 kg, sladkorja 0,274 kg, vina 0,17 litra, žganja 0,05 litra, čebule 0,234 kg, 24,60 dinarjev v denarju, razen tega pa še manjše količine volne, medu, česna in drugih pridelkov. Družina Milana Sarafilovskega, ki šteje štiri za delo sposobne člane, je med letom zaslužila 675 delovnih dni in je zato dobila: 4759 kg pšenice, 2700 kg krompirja, 675 kg čebule, 216 kg fižola, 283 kg krompirja, 184 kg sladkorja, 105 litrov vina, 34 litrov žganja, 3 kg volne, 3 kg medu, 158 kg čebule in 8 kg česna. Razen tega je ta družina dobila tudi 16.537 dinarjev v denarju.

Zika Jovanovič, član kmečke obdelovalne zadrugne »Partizan« v vasi Kiličevcu, okraj Požarevac, je kot samec letni zaslužil 281 delovnih dni. Za svoje delo je Zika dobil od zadrugne: 1000 kg pšenice, 1967 kg krompirja, 374 kg žita, 27 kg sladkorja, 3,5 kg olja, 562 kg krompirja, 72 kg fižola, 91 kg čebule in 562 kg slame. Razen tega je Jovanovič dobil v gotovini in bonih za nakup industrijskega blaga 19.577 dinarjev. Jovanovič je bil prej reven kmet, ki se je komaj preživljal na svojem majhnem kosu zemlje. Danes je založen za celo leto z živčevim in tudi z denarjem. Ker ni potreboval vseh pridelkov, ki jih je dobil od zadrugne, jih je nekaj prodal državi in tako se povečal svoj denarni dohodek.

Odhod mladinskih delovnih brigad na »Cesto bratstva in enotnosti« ter »Novi Beograd«

Centralni komite Ljudske mladine je skupno z ministrstvom za železnice izdelal naslednji transportni plan za odhod brigad na avtomobilsko cesto »Bratstva in enotnosti« in na gradbišče Novega Beograda.

Na avtomobilsko cesto »Bratstva in enotnosti« bo 29. marca odšla ptujska brigada iz Ptuja ob 21.16 uri. Brigada bo prispela v Zemun 31. marca ob 5. uri.

Postojnska brigada odide s postaje Postojna istega dne ob 21.29 uri in prispe na postajo Zupanja IV. sekcija 30. marca ob 20.30 uri.

30. marca bo odšla iz Ljubljane ob 1. uri Prva ljubljanska brigada, v Koroško bo prispela istega dne ob 20.46.

31. marca odide ob 4.15 iz Poljan Poljčanska brigada in prispe v Botovo 31. marca ob 14.53.

Ljutomerska brigada odide iz Ljutomer 1. aprila ob 10.42 in prispe v Novsko (IX. sekcija) istega dne ob 22. uri.

Prva kamniško-jesenjska brigada odide iz Kamnika 1. aprila ob 12.43 (70 mladincev pa odide z Jesenic ob 10.05 uri). V Kamniku se obe skupini združita in prispeja v Zupanje (V. sekcija) 2. aprila ob 7.50 uri.

29. marca odide iz Sežane sežanska brigada ob 19.45 uri in prispe v Beograd 31. marca ob 7. uri.

Okrajni komiteji Ljudske mladine morajo zagotoviti prevozna sredstva za prevoz brigad iz krajev, kjer ni železniške proge, do prvih železniških postaj. Brigade morajo biti na železniških postajah najmanj 1 uro pred odhodom vlaka. Če so potrebne kakšne posebne pripombe glede transportnega plana, morajo okrajni in centralni komiteji to takoj sporočiti Centralnemu komiteju Ljudske mladine Jugoslavije.

PO SLOVENIJI

POSTOJNA. Pretekli teden je imelo »Muzejno društvo« svoj občni zbor. Izvoljen je bil odbor s predsednikom tov. gimnazijcem direktorjem Savnikom na čelu, za gospodarja je bil izvoljen slikar tov. Vilhar, 12. marca se bo odprla Ptojska galerija, ki jo vodi in upravlja Primorske oblasti Zborovanje je zaključila zabava na prireditvi v jamski restavraciji. Istega večera so na obiskali železničarski igralci iz Ljubljane, ki so v pripravi na dvorani Doma kulture Kreflove »Kreaturo«.

Z nastopom ugodnega vremena se bo v Postojni začelo prostovoljno delo pri raznih gradnjah, predvsem na gradbišču Dijaškega doma, ki mora biti do jeseni dograjen. Po sindikatih so že ustanovili delovne brigade. Vse kaže, da bodo letos vendar začeli v večjem obsegu letati. Stanovanjske krize, ki je v tem Postojni tako huda kakor malokje, pomanjkanje lokalov za razne urade in ustanove, vse kaže po tem, da je treba v Postojni popraviti vse poškodovane hiše in zgraditi še nova stanovanja. V štirih letih in pol pa se bodo v Postojni vse poškodovane hiše popravile in zgradili še nova stanovanja. V Postojni tako huda kakor malokje, pomanjkanje lokalov za razne urade in ustanove, vse kaže po tem, da je treba v Postojni popraviti vse poškodovane hiše in zgraditi še nova stanovanja. V štirih letih in pol pa se bodo v Postojni vse poškodovane hiše popravile in zgradili še nova stanovanja.

Prevalje. — V okviru priprav za III. kongres Ljudske fronte Jugoslavije se je močno razgalila tudi osnovna organizacija Osvobodilne fronte trga Prevalje. Tov. Ludvik Matoh, vojnemu invalidu, je uspešno razvil to območje, saj je celotno ozemje gospodarske aktivnosti v nedeljo 13. t. m. prišlo na delo okrog 130 ljudi, med njimi dokaj pionirjev višjih razredov so se z zastavo in s prevalečo godbo na čelu. Kmečka zadruga v Prevaljah je vse prostovolce zaposlila v svojem planskem delu, medtem ko je v Gornji upravni bil nikogar, ki bi bil del prostovolcev povedel tudi na delovna mesta državnega sektorja. Po udarnem delu se bile razdeljene udarniške knjižice in vsi prostovolci so obiskali kino predstavo »Nasledin v Buhari«.

Navodilo mestnega ljudskega odbora Ljubljane za delitev živilskih nakaznic v aprilu

Glede navodila za delitev živilskih nakaznic za april, ki ga je včeraj objavilo ministrstvo za trgovino in prekrbno, dajemo za mesto Ljubljano naslednja navodila:

Podjetja (ustanove) bodo prejela živilske nakaznice pri pristojnih rajonskih ljudskih odborih in krajevnemu ljudskemu odboru Polje.

Vse ulične pooblaščenke pozivamo, da v dneh 19. in 21. t. m. v svoje potrošniške potrdila delavcem in namestencem ter njihovej družini, ki pridejo v pošto za nov način delitve živilskih nakaznic preko podjetij in ustanov, ki zaposlujejo več kakor 10 delavcev ali namestencev. Vzemite potrošniška potrdila naj potrošniki oddajo do 22. marca, podjetja oz. ustanove, kjer so zaposleni. Hkrati obveščamo podjetja in ustanove, da se drže navodil in rokov včerajšnjih objav ministrstva za trgovino in prekrbno; zlasti je upoštevati naslednja navodila:

Ustanove in podjetja zberejo pravilno izpolnjena in potrjena potrošniška potrdila svojih upravičencev, katere naj uredijo po kategorijah TD, SD, Nav. Om itd. ter nato po bivaljskih, to je po raz-

PLANICA JE PRIRAVLJENA

Toplo spomladansko sonce že močno pobira sneg, kar pri pripravi šolskega skakalnice za prireditve planiškega tedna delo močno olajša. Tehnično vodstvo in pomočniki dela s premagovanjem ovir, ki se dnevno pojavljajo.

Največ skrbi je povzročal povsem nepričakovan problem, ki je v začetku izgledal nerešljiv in je prireditev močno ogrožal: na izteku skakalnice je zaradi dokaj znatnih dnevnih temperaturnih nastopov do 30 cm globoko jezero, ki je preko njega sicer zamrzvalo in bilo pokrito z ledeno skorjo, čez dan pa se je redno pojavljalo. Ker je zemlja pod snegom precej na debelo zamrznjena, ta voda ni mogla prostoiti v zemljo, odteči pa se zaradi konfiguracije terena tudi ni imela kam. Potrebno je bilo, izkopati precej dolg odtočni kanal, ki so ga pokrili z deskami in prekrili z snegom in voda je odtekla.

Iz zmrzlega snega v okolici skakalnice režejo velike snežne kvadre, ki jih nosijo na skakalnico in tam gladilo in stopajo ter na ta način nadomeščajo tiste količine snega, ki jih tekmo dneva pobere sonce. To delo bi bilo težko izvedljivo, da niso prisločili na pomoč gojenci fikturalne sole v Ljubljani, ki so pri tem delu take naravi in poštenosti, da tehnično vodstvo »Planškega tedna« pripoveduje o njihovem delu samo z izbranimi izrazi pohvale in priznanja.

30-kilometrski proga za mednarodno tekmovalno v smučnem teku bo tekla v glavnem po dolini Tamara do Kotovega sedla. Tudi tu nastopajo velike težave zaradi prenatrpanih količin snega in celo dosti pogostih kopnih mest. Pri pripravi proge za tek marljivo sodeluje dnevno celokupen sodiški zbor.

Dela na skakalni so dokončana in bomo danes na njej že trening vseh udeležencev.

Izjava avstrijskih tekmovalcev

Četverica avstrijskih tekmovalcev in alpski skakalec Steinpinner in Neypser se pod vodstvom svojega vodje ing. Peyerla podali v Bleda, kjer so nastanjeni, takoj v Planico, da si na licu mesta ogledajo skakalnico. Na vprašanje o njihovi pripravi na tekmo v Avstriji so povedali, da »šoda, da ni snega. Na vsakem koraku srečavamo dokazne vzorce, do potankosti premišljene organizacije skakalnice je razgledno pripravljena in v najboljšem stanju. Njena konstrukcija je popolna; pri dokaj znatnem snegu skakalnica ni nevarna. V Avstriji sta vendar komaj dve, tri ki so tehnično tako dovršene, kakor je naša v Planici Res da stanje«.

Crossi temeljna oblika fizikulture

Z nastopom pomladne sezone se bodo te dni po vsej državi začeli pomladanski crossi, ki bodo trajali mesec dni, t. j. od 15. marca do 15. aprila.

Crossi, ki so nekak uveljavljen del za nadaljevanje športno dejavnosti, tako za posameznike, kakor za športne kolektive, bodo v Planici, postajajo pri nas iz leta v leto najprijetnejša — temeljna oblika fizikulture in hkrati predstavljajo manifestacijo moči splošne fizikulture gibanja. V njih se tudi jasno odraža množičnost športa, prav tako čez dan in v noč, saj imajo tisoče in tisoče mladincev in mladnic v svojih delovnih področjih. Poleg omenjenih značilnosti so nam znane še druge prednosti: na vsakem pomladanskem ali jesenskem crossu odkrivajo nove atletske talente, ki z nastopom mladosti in sistematičnim urjenjem postajajo aktivni fizikulturniki, pravkar — rekerdieri!

Člji letošnjih crossov, je temeljita priprava in čim večja mobilizacija, ki mora zajeti našo kmečko mladino, oziroma prodirati nazaj na najodličnejše, ki so se v mladosti v povprečju v izvedbo crossov je poverjen televizijskim in radiojskim skupno z atletskimi sekcijami. Novost letošnjih tekmov čez dno in strn je tudi vklju-

MEDNARODNI TENISKI TURNIR V FRANCIJI

Jugoslavlani v petem kolu

Po mednarodnem teniskem turnirju v Nizzi, na katerem so z uspehom sodelovali med drugimi tudi jugoslovanski teniški igralci Mitić, Branović, Palada in Milojković, so bili te dni naši mušketirji povabljeni v mesto Cannes v Franciji, kjer se je začel drugi mednarodni teniski turnir.

Milojković-Mesie (Svica) 4:6, 6:4, 6:2; Branović: Gavelin (Egipt) 6:0, 6:0; Palada: Maldeban (Egipt) 6:0, 6:0; Mitić: Barclay (Francija) 8:0, 6:3; 6:2; Weiss (Avstrija) — van Meteren (Nizozemska) 6:3, 6:4; Ronai (Madžarska) — Petin (Belgija) 7:5, 2:6, 6:3; Belardinieri (Italija) — Pelizza (Francija) 6:4, 5:7, 7:5; Remi (Francija) — Ulrich (Danska) 2:6, 7:5, 6:3.

V petem kolu se srečajo Milojković — Belardinieri, Palada — Weiss, Mitić — Ronai, Remi — Del Bello.

V nedeljo bo rokometna tekma med TD III. — Zagreb in Enotnostjo. Tekma bo ob 14.30 na stadionu ob Tyrševi cesti.

ino več kot 40 kilometrov daleč od skakalnice, kamor se moramo dnevno voziti z avtobusom, toda to nas ni najmanj ne moti. Ta težnja nudi toliko lepota in zanimivost, da mimogrede mine, in saj uživamo na Bledu veliki gostoljubnost, res odlična preskrba!

Razen avstrijskih tekmovalcev je prisel v Planico tudi vodja italijanske ekipe Plateo, ki je izjavil, da pridejo italijanski tekmovalci v tekmo današnjega dne. Prav tako je za danes napovedan prihod Svičarjev, Švedov in Fincev. Vsi prihodni tekmovalci za slalom in za tek so je zbrani v domu pod Prisojnikom v Kranjski gorji, medtem ko so skakalci nastanjeni na Bledu.

Nedeljski vozni red posebnih Putnikovih vlakov v Planico

Vlak št. 1 iz Trsta — odhod iz Sežane 9.30, prihod v Planico 6.32, odhod iz Planice 18.40. Na ta vlak ima priključek Putnik Sežana.

Vlak št. 2 iz Gorice — odhod iz Gorice 02.00, prihod v Planico 6.18, odhod iz Planice 16.45.

Vlak št. 3 iz Reke — odhod iz Reke 02.05, prihod v Planico 9.33, odhod iz Planice 17.25.

Vlak št. 4 iz Maribora — odhod iz Maribora 23.39, prihod v Planico 8.33, odhod iz Planice 17.45.

Vlak št. 5 iz Celja — odhod iz Celja 1.55, prihod v Planico 8.16, odhod iz Planice 18.00.

Vlak št. 6 iz Novega mesta — odhod iz Novega mesta 00.40, prihod v Planico 6.38, odhod iz Planice 18.25.

Vlak št. 7 iz Ljubljane — odhod iz Ljubljane 01.37, prihod v Planico 4.48, odhod iz Planice 19.21.

Vlak št. 8 iz Kamnika — odhod iz Kamnika 01.20, prihod v Planico 6.00, odhod iz Planice 19.51.

Vlak št. 9 iz Ljubljane — odhod iz Ljubljane 01.10, prihod v Planico 9.59, odhod iz Planice 19.36.

Vlak št. 10 iz Kranja — odhod iz Kranja 03.10, prihod v Planico 5.28, odhod iz Planice 19.36.

Vlak iz Beograda — prispe v Planico 7.46 in se vrača iz Planice 16.25.

Vse izletnike ponovno opozarjamo, da bo pri pritrjevanju v Planico vstopajo samo v vlak tiste številke, katere imajo označeno tudi na kontrolni karti, kajti v nasprotnem primeru bodo morali plačati redno prevozno ceno.

Redni potniški vlak št. 8631 odhaja ta dan iz Planice ob 03.15, a prihodom na Jesenice ob 04.00.

Redna potniška vlaka: odhod iz Jesenice 6.17 in oni z odhodom iz Planice ob 7.20 ta dan ne bosta vozila.

V prihodnjih dneh se bodo torej pomerili med seboj številni mladinci in mladinke iz sol. tovarn, mest in vasi in tako manifestirali svoje veselje in željo po športni igrah. Poleg njih bodo nastopili tudi aktivni fizikulturniki: atleti, nogometaši, plavalci, kolesarji in drugi, katerim so crossi uveljavljeni in najboljše priprava za bližnje prvenstvene nastope.

Le s čim boljše priprave posameznih udeležencev in fizikulturnih društev ter z množično udeležbo je lahko pričakovati tudi v naprej vidne napredek našega fizikulture gibanja.

Prijateljska nogometna tekma med osješkimi Proleterijem in Lokomotivo iz Zagreba se je končala s presenetljivo zmago Proleterije 3:1 (3:0).

V tekmi, ki jo je vodil Davis cup bo Italija prisla v drugo kolo brez porabe, ker je Turčija odgovorila svojo udeležbo. Italijani bodo v drugem kolu igrali z zmagovalcem iz srečanja Južna Afrika — Holandija.

Namitno-teniško srečanje med Anglijo in ZDA se je končalo z zmago ZDA z rezultatom 5:3. Američanec Miles in Rejsmann sta premagala svetovnega prvaka Leacha z 2:0 in 2:1.

SD Drava iz Ptuja je v nedeljo ostala v Hrasniku in odigrala povratno prijateljsko nogometno tekmo. Kljub zelo ostri igri Hrasničanih je zmagala Drava s 3:1 (1:0).

VREMENSKO POROČILO hidrometeorološke službe

Stanje dne 18. marca: V zaledju vihar na depresiji, ki je dospela v vzhodno Nemčijo. Sprloži se je novi mrzli zračni tok s Skandinavije, ki sega celo v stratosfero. Dvir zračnega pritiska, ki se je zaradi tega prišel nad severno in zapadno Evropo, ustvarja pogoje, da se končno uveljavi planirani vremenski režim, ki se je boril ta teden z atlantskim vremenskim režimom. V Sloveniji bo zaradi zastoja Alp učinek prehoda polarne fronte omiljen, vendar je računati z močno ohlaiditvijo.

VREMENSKA NAPOVED za soboto 19. marca

Ponoči prehod polarne fronte s kratkotrajnim padavinam, zlasti v alpskih predelih in na vzhodu Slovenije. Po dnevi povečini jasno s hladnimi in močnimi severnimi vetrovi, tu pa tam manjše snežne plohe.

rimu groteskni prijem, Trezo R. Bojčev, ki in tam s preglasnimi poudarki, blokirerja Vilniška M. Skrbnik, ki ga je dal Lotze Potokar in ob Furjanovim, ki smo ga srečali na nekaterih ponovitvah: dve krepki podobi kmečkega silaka in težko bo ujeti, kdo od njiju je dal vrednejšo tematsko stvaritev; laže je ugotoviti, da je bil Potokarjev Jura Krefl, sicer lepa igralska podoba, morda le nekaj predobrošen, preširok, da je preveč pokrepil pozitivne črte v Kreflovem značaju, medtem ko je Furijan prej zadel tipiko tega propadajočega vaskeskega mogotca in hkrati tipiko okolja.

Tako kot Kreflov je bil nekoliko različno interpretiran tudi značaj njegove hčere Lizike, ki je prav tako dvojno zasledena. Tina Leonova ga je obarvala temneje, V. Simčičeva je dala manj odbojajočo, morda s tem tudi idejno nekaj manj ustrezno, vendar dobro oblikovano figuro. Stel bi jo za njen vrh v zadnjem obdobju, medtem ko ostane letošnji uspeh T. Leonove njena Nevy v »Koreninah«. Med nosilci ostalih vlog se je treba ustavit — ne da bi bili po tistem redu, ki ga narekuje kvaliteta kreacij — ob Valčevem Santi. To je menda njegov debut na našem odru in — če smemo soditi po prvem vrisu — razodeva združitev, čeprav še hudo nedodelan talent. Tudi ostale vloge so bile v solidnih rokah: Francka in Miliko, omahljiva Kreflova otroka, ki je najdeta svojo pot, sta interpretirala S. Potokar in A. Svetlova; prevzitarja Janžo B. Peček z nekate-

rimu groteskni prijem, Trezo R. Bojčev, ki in tam s preglasnimi poudarki, blokirerja Vilniška M. Skrbnik, ki ga je dal Lotze Potokar in ob Furjanovim, ki smo ga srečali na nekaterih ponovitvah: dve krepki podobi kmečkega silaka in težko bo ujeti, kdo od njiju je dal vrednejšo tematsko stvaritev; laže je ugotoviti, da je bil Potokarjev Jura Krefl, sicer lepa igralska podoba, morda le nekaj predobrošen, preširok, da je preveč pokrepil pozitivne črte v Kreflovem značaju, medtem ko je Furijan prej zadel tipiko tega propadajočega vaskeskega mogotca in hkrati tipiko okolja.

Tako kot Kreflov je bil nekoliko različno interpretiran tudi značaj njegove hčere Lizike, ki je prav tako dvojno zasledena. Tina Leonova ga je obarvala temneje, V. Simčičeva je dala manj odbojajočo, morda s tem tudi idejno nekaj manj ustrezno, vendar dobro oblikovano figuro. Stel bi jo za njen vrh v zadnjem obdobju, medtem ko ostane letošnji uspeh T. Leonove njena Nevy v »Koreninah«. Med nosilci ostalih vlog se je treba ustavit — ne da bi bili po tistem redu, ki ga narekuje kvaliteta kreacij — ob Valčevem Santi. To je menda njegov debut na našem odru in — če smemo soditi po prvem vrisu — razodeva združitev, čeprav še hudo nedodelan talent. Tudi ostale vloge so bile v solidnih rokah: Francka in Miliko, omahljiva Kreflova otroka, ki je najdeta svojo pot, sta interpretirala S. Potokar in A. Svetlova; prevzitarja Janžo B. Peček z nekate-

Kljub temu, da stejem novo Potrčev dramo in njeno odsko interpretacijo za solidno delo, bi odprli še vprašanje: Zakaj ne ogreje? Kje je vzrok, da ne čutiš v njej tistega živega ognja, ki naj ogreva bralca in se posebej gledalca in ki doloca delu tudi jutrnjo ceno? Tega občutka hlada, ki ti ostane kljub vsem kvaliteta, kakršne delu kljub, v tem, pri branju, tudi uporičev in spodkopala. Se več: odmev med gledalci ga je potrdil. Morda je krivda na naši strani, v ljubljanskem parterju? Zanimivo bo povprašati, kaj so sprejemali dramo te dni ljudje okrog Ptujja, v krajih, kjer se dogaja in kjer so naši gledališki delavci gostovali te dni.

Dusan Moravec

V Mariboru imajo že šest otroških jasi

V avgustu 1947 leta je mariborska predšolsna in šolska zgradila prve otroške jasi v Mariboru. 30 otrok delavskih mater je bilo preskrbljenih. Zgledu predšolsne so sledile nove tovarne in ustanove. V decembru istega leta so ustanovile otroške jasi za 80 otrok mariborske tekstilne tovarne. Nekaj mesecev nato je tovarna, v šoli ustanovila otroške jasi, v katerih je prostora za 25 do 30 otrok. V juliju 1948. leta je splošna bolnica ustanovila jasi za otroke svojega uslužbenstva. Največje jasi, kjer je prostora za 140 otrok, je nato ustanovila tovarna volnenih in vignon izdelkov. V letošnjem februarju je odprlo svoje jasi Mestni ljudski odbor v Mariboru; te jasi sprejemajo lahko 50 otrok. Za leto bodo zrasle jasi v Copovi ulici, na katere bodo zgradili povsem novo stavbo.

Kako je uspelo v porušnem Mariboru, kjer število prebivalstva zelo narašča in je velika stanovanjska stiska, odpreti že šest jasi? Maribor je industrijsko mesto. V raznih tovarnah je zaposlenih tudi veliko število žena. Te žene-delavke so uvidele, da svojih otrok poleg svojega dela ne morejo dovolj skrbno negovati. Zato so delovne žene same dale vzpodbudo raznim tovarnam in podjetjem za ustanovitve jasi. Organizacija AFZ v Mariboru pa jih je pri delu in pri organizaciji jasi podprla. Čeprav so bile težave velike in čeprav je bilo sem pa tja tudi nekaj nerazumevanja, so žene z vztrajno voljo in s pomočjo vodstev podjetij in ustanov uspeli.

19. februarja so ustanovili v Mariboru že šeste jasi. Te so izmed najlepših in najudobnejše urejenih v Mariboru. So v lepi prostorni dvonadstropni vili v parku. V pritličju so otroci od

dveh do treh let, v I. nadstropju pa najmlajši. Jasi imajo tudi svojo šivalnico in kuhinjo. Vsi prostori so lepo poslikani. Otroci imajo veliko lepih, preprostih igrad domačega izdelka.

Do 8. jutraj prineso mamice svoje najmlajše v sprejemnico, kjer jih prevzamejo negovalke, jih okopijejo, odnesejo v previjalnico, kjer jih stehajo in oblečejo v nove obleke, ki so vse enake. Potem pa se začne veselo življenje. Ob določenih urah malčki jedo in grede spat. Jasi imajo tudi lep vrt

z bazenom, kjer se bodo ob lepih dnevih mali lahko igrali. Tako so otroci bolj preskrbljeni kot doma, kjer so ponekod še vedno po vlažnih in nehigieničnih stanovanjih. Popoldne pa vzamejo mamice, ki so bile med svojim delom brez skrbi za svoje male, svoj zaklad domov.

Najboljši odgovor vsem neresničnim govoricam, ki jih namerno širijo naši sovražniki, je Kopica prošnje za sprejem otrok v jasi, ki jih še vedno ni dovolj, in zdravi naši mali.

Dodatno navodilo glede delitve živilskih nakaznic po podjetjih in ustanovah

Podjetja (ustanove) opozarjamo, da morajo posvetiti vso pažnjo popolni izpolnitvi potrošniških potrdil, ki jih sprejemajo za svoje uslužbence. Posebno opozarjamo, da mora biti točno označena vrsta dela. Nepravilno je torej označiti z »delavcem«, ali namestencem. Pravilno je n. pr. v rudarstvu: »kopar na dnevnem kopu«, tesar v jami, čevljar v rudniški popravilnici, »paznik na dnevnem kopu«, »paznik na zunanjem obratu«, jamski paznik; ali pa v industriji: »kurjač pri parnem kotlu«, »pihalce stekla«, »brusilec stekla«, »razkladalec steklenih odpadkov«, pri namestencih: »stroje-piskaa«, »knjižgovodkinja«, »komercialist — šef oddelka« itd. Okrajni ljudski odbori bodo pri kontroli izločili vsa tista potrdila, ki ne bodo pravilno izpolnjena.

Da bo omogočeno podjetjem (ustanovam) do 22. marca zbrati potrošni-

Navodilo mestnega ljudskega odbora Ljubljane za delitev živilskih nakaznic v aprilu

Glede navodila za delitev živilskih nakaznic za april, ki ga je včeraj objavilo ministrstvo za trgovino in prekrbno, dajemo za mesto Ljubljano naslednja navodila:

Podjetja (ustanove) bodo prejela živilske nakaznice pri pristojnih rajonskih ljudskih odborih in krajevnemu ljudskemu odboru Polje.

Vse ulične pooblaščenke pozivamo, da v dneh 19. in 21. t. m. v svoje potrošniške potrdila delavcem in namestencem ter njih

